

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7P/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202756
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6421202756.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom na pojednávaní konanom dňa 15.08.2022, sudcom JUDr. Petrom Lukáčom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K., a to o maloletého S. K., J.. X.X.XXXX, Y. G. S.. U. XXX/XX, XXX XX Ž. J. E., maloletú L. K., J.. XX.X.XXXX, Y. G. S.. U. XXX/XX, XXX XX Ž. J. E., obe maloleté deti zastúpené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov, matky K. K., J.. XX.X.XXXX, Y. G. S.. U.Á. XXX/XX, XXX XX Ž. J. E. a otca S. K., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. S. Ž. J. E., Y. Č. Ú. G. G. - H. o návrhu na zvýšenie výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd vyživovaciu povinnosť otca S. K., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto Žiar nad Hronom voči maloletej L. K., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. S.. U. XXX/XX, XXX XX Ž. J. E. z v y š u j e zo sumy 80,00 € na sumu 200 € mesačne počnúc mesiacom október 2021.

II. Takto určené výživné je otec maloletého dieťaťa p o v i n ť zasielať k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do dvadsiateho dňa v mesiaci vopred.

III. Na zameškané výživné za mesiace október 2021 - júl 2022 v sume 1.200,00 € súd otcovi p o v o ľ u j e á 50 € mesačné splátky, ktoré je tento povinný zasielať vždy so splátkami bežného výživného k rukám matky až do úplného vyrovnania.

IV. Súd konanie o návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému S. K., J.. XX.XX.XXXX z a s t a v u j e .

V. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/53/2016, právoplatného ku dňu 18.03.2017 v časti určenie výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletej L. K..

VI. Súd zúčastneným stranám nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí sa svojim návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 13.09.2021 domáhala navýšenia výšky vyživovacej povinnosti na maloleté deti K., a to mal. S. zo sumy 100 € na sumu 250 € mesačne, mal. L. zo sumy 80 € na sumu 180 € mesačne. Návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti zdôvodnila skutočnosťou, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov podstatného charakteru a to tak na strane mal. detí, ako i na strane matky mal. detí. Konštatovala skutočnosť, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti uplynulo viac ako 4 roky, za ktoré obdobie došlo k podstatnej zmene pomerov v súvislosti s nárokmi mal. detí, ale k podstatnej zmene pomerov i na strane oboch rodičov mal. detí. V závere konštatovala okolnosť, že finančné prostriedky, ktoré dosahuje pri využití všetkých svojich schopností nepostačujú na krytie základných

potrieb oboch mal. detí a predovšetkým potrieb mal. S., v súvislosti s jeho záujmom štúdia na SOŠ. U mal. L. došlo k zmene pomerov i v súvislosti s nástupom do ostatného ročníka ZŠ. Taktiež konštatovala, že súčasná situácia v spoločnosti podstatným spôsobom navyšuje náklady na výchovu oboch mal. detí, ale i krytie základných potrieb. Taktiež konštatovala ďalšiu zmenu skutočnosti v súvislosti s narodením ďalšieho mal. dieťaťa matke.

2. Matka mal. detí na pojednávaní trvala na podanom návrhu na navýšenie výšky vyživovacej povinnosti v zmysle pôvodného petitu. Konštatovala skutočnosť, že v prípade nenavýšenia výšky vyživovacej povinnosti a nedostatku finančných prostriedkov, ktoré môže použiť na krytie potrieb mal. detí bude vážne ohrozená výchova oboch mal. detí do budúcnosti. Konštatovala okolnosť, že v súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s tromi mal. deťmi a ich potreby zabezpečuje v podstate sama. V čase primárneho rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom boli všetky deti v starostlivosti matky.

3. Otec oboch mal. detí sa v čase rozhodovania prvostupňového súdu, ale i aktuálne, nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. K návrhu a rozhodnutiu Okresného súdu Žiar nad Hronom sa vyjadril zamietavo, návrh na navýšenie výšky vyživovacej povinnosti žiadal zamietnuť. Stanovisko odôvodnil skutočnosťou, že nakoľko aktuálne je vo VTOS jeho príjmy nepostačujú ani na krytie svojich vlastných potrieb.

4. Kolízny opatrovník mal. detí vo svojej správe konštatoval jednoznačne nutnosť navýšenia výšky vyživovacej povinnosti voči oboch mal. deťom, čo zdôvodnil právnou i faktickou skutočnosťou, že bez navýšenia výšky vyživovacej povinnosti bude ohrozená výchovná funkcia u oboch mal. deťoch do budúcnosti a to pri krytí ich základných potrieb, ošatného, stravného a predovšetkým krytí nákladov na ďalšiu prípravu na svoje povolanie vo forme vzdelávania.

5. Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 7P/26/2021 zo dňa 10.12.2021.

6. Krajský súd Banská Bystrica, ako súd odvolací uznesením sp. zn. 11CoP/5/2022 - 54 zo dňa 21.04.2022 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V závere svojho uznesenia vyslovil právny názor ohľadom nesprávnej právnej aplikácie a nezisteného skutkového stavu podloženého dôkaznými materiálmi v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

7. V smere naznačenom podľa právneho názoru Krajského súdu Banská Bystrica súd vykonal ďalšie dokazovanie, resp. doplnil dokazovanie zadovážením dôkazných prostriedkov.

8. Dokazovaním prevedeným na pojednávaní, výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany mal súd preukázané, že o výške vyživovacej povinnosti otca voči oboch mal. deťom bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/53/2016 - 31 zo dňa 25.01.2017, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.03.2017, pričom výška vyživovacej povinnosti u mal. S. bola stanovená na sumu 100 € mesačne, u mal. L. na sumu 80 € mesačne. Súd pri svojom rozhodovaní citovaným rozsudkom vychádzal zo skutočnosti, že matka oboch mal. detí, v čase rozhodovania, poberala invalidný dôchodok vo výške á 176 € mesačne, nároky hmotnej núdze vo výške á 100 €. Zároveň poberala prídavky na mal. deti a príspevok na bývanie spolu vo výške á 101 € mesačne. Vyživovaciu povinnosť mala len voči dvom mal. deťom, o ktoré v konaní ide. Otec mal. detí bol v čase ostatného rozhodovania zamestnaný vo firme Bauhaus s.r.o. s čistým mesačným dosahovaným príjmom vo výške 600 €. Jeho výdavky boli tvorené platbami podnájmu vo výške 250 € mesačne, nebol vlastníkom nehnuteľnosti, ani hnutel'ného majetku väčšieho rozsahu. Vyživovaciu povinnosť mal len voči dvom mal. deťom, o ktoré v konaní ide. Mal. deti boli žiakmi 4. a 5. ročníka ZŠ, pričom ich zdravotný stav zodpovedal ich veku.

9. Aktuálne je matka mal. detí bez pracovného pomeru, ostatnýkrát na krátke obdobie, v trvaní 1 týždňa vykonávala prácu mimo územia Slovenskej republiky. Čo sa týka ostatného vykazovaného príjmu, tento mala na základe pracovnej zmluvy s Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom, pracovný pomer bol s touto rozviazaný z dôvodu uvalenia väzby na mal. S.. Matka mal. detí aktuálne dosahuje príjem na základe priznaného čiastočného invalidného dôchodku vo výške cca á 160 €, poberá rodinné prídavky na dve mal. deti v celkovej výške 60 €. Jej príjem takto dosahuje cca sumu 220 € mesačne. Podľa názoru súdu bez pracovného pomeru je z dôvodu objektívnych príčin. Jej možnosť vykonávať pracovnú činnosť

je okrem nutnosti výchovy troch mal. detí v podstate vylúčená i v súvislosti s jej zdravotným stavom. Fakticky zabezpečuje výchovu troch mal. detí, nakoľko okrem oboch mal. detí, o ktoré v konaní ide, jej pribudla vyživovacia povinnosť voči mal. K. H., nar. XX.XX.XXXX. Matka mal. detí je nemajetná, nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností.

10. Otec mal. detí je vo VTOS, na základe trestného rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/122/2020 - 135 zo dňa 22.10.2020. Citovaným trestným rozkazom bol uznaný z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3, ods. 3 písm. c Trestného zákona a odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov, so zaradením na VTOS do ústavu so stredným stupňom stráženia. Z potvrdenia UVTOS mal súd preukázané, že za obdobie od 04.11.2021 aktuálne do súčasnej doby dosiahol príjem z pracovnej činnosti v celkovej výške á 964,46 € netto. Je nemajetný, vyživovaciu povinnosť má voči mal. deťom, o ktoré v konaní ide.

11. Mal. S. bol študentom spojenej stavebnej školy Kremnička Banská Bystrica, štúdium však v roku 2021 ukončil. Od roku 2022 mala matka záujem, aby mal. S. pokračoval v štúdiu. Mal. L. bola študentkou 9. ročníka 4. ZŠ v Žiari nad Hronom. Aktuálne je prijatá na Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Žiari nad Hronom.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov, v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Zákonodarca stanovuje povinnosť súdu pri rozhodovaní a výške vyživovacej povinnosti skúmať medzi iným zárobkové možno a schopnosti u osoby povinnej podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania, ak sa preukáže, že to bol povinný, kto sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo nároku. Rovnakým spôsobom súd zohľadní skutočnosť, ak sa povinný vzdá bez vážneho dôvodu majetkového prospechu alebo ak povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká. Vo všetkých týchto prípadoch je súd povinný skúmať dôvody, ktoré viedli k uvedeným stratám na príjmoch alebo majetku.

18. Trestná činnosť rozvedeného manžela, ktorá mala za následok rozviazanie pracovného pomeru a stratu možnosti zárobku môže byť podľa povahy konkrétneho prípadu dôvodom použitia ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine (RNS2/1966).

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.02.2019, okrem iného konštatoval, že pokiaľ sa rodič svojim zavineným konaním, pre ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody zbavil objektívnej možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči mal. nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu oprávneného. Obdobný právny názor vyslovuje taktiež nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. 4.Us1181/2007.

20. Súd v rámci dikcie zákona v zmysle hore uvedeného zákonného ustanovenia konštatuje skutočnosť, že čo sa týka výkonu pracovnej činnosti na strane osoby povinnej, teda otca mal. detí pred nástupom do

VTOS, dá sa konštatovať, že podľa potvrdení zamestnávateľa alebo zistení sociálnej poisťovni, otec mal. detí často menil zamestnanie a pokiaľ mal pracovný pomer tento trval len krátkodobo. Ostatný pracovný pomer, ktorý trval dlhobojšie je konštatovaný v rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorým naposledy bola upravená výška vyživovacej povinnosti. V súčasnej dobe v VTOS vykonáva pracovnú činnosť, výšku jeho zárobku mal súd preukázanú. Súd konštatuje v zmysle hore uvedených názorov a vyšších súdnych autorít, že vzhľadom na trestnú činnosť, ktorej sa dopustil, a ktorá bola dôvodom uznania viny a odsúdenia na nepodmienečný trest odňatia slobody u osoby povinnej v danom prípade bola výsledkom zavineného konania samotnej osoby povinnej, čo podľa názoru súdu nemôže byť v danom prípade osobou oprávnenou, navyiac v prípade, že sa jedná o mal. deti.

21. Matka v priebehu konania vzala návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti voči mal. S. späť s odôvodnením, že tento je v súčasnej dobe vo výkone väzby. Vinu za čo však kládla práve skutočnosti, že mal. S. nemohol pokračovať z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v ďalšej prípade na svoje ďalšie zamestnanie vo forme štúdia na SOŠ. Súd v tejto časti teda konanie zastavil. Rešpektujúc i toto rozhodnutie v konečnom dôsledku súd konštatuje, že u mal. L. jednoznačnú potrebu navýšenia výšky vyživovacej povinnosti v záujme poskytnutia možnosti ďalšieho riadneho štúdia do budúcnosti a tým i uplatnenia sa na trhu práce a s prihliadnutím na okolnosť, že matka mal. dieťaťa v súčasnej dobe bez svojho zavinenia nemá možnosť zabezpečiť po tejto stránke výchovu mal. dieťaťa. Je nutné tiež konštatovať podstatnú zmenu pomerov na strane matky v tejto súvislosti a to narodením ďalšieho mal. dieťaťa, kde výška vyživovacej povinnosti do súčasnej doby stanovená nebola.

22. Právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 roky späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V súdnej veci súd navýšil výšku vyživovacej povinnosti od mesiaca nasledujúceho po podaní návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti, nakoľko súd konštatuje, že i takto kladená doba navýšenia výšky vyživovacej povinnosti je odôvodnená zmenou pomerov na strane mal. dieťaťa, ale i na strane matky mal. dieťaťa.

23. O trovách konania súd rozhodol rešpektujúc ustanovenie § 57 CMP, vzhľadom na okolnosť, že nikto z účastníkov konania trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú strany sporu, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.